

Souhrn

Přímý průkaz infekčních agens (*Toxoplasma gondii*, *Entamoeba histolytica/dispar*, patogenní leptospiry) byl proveden nově zavedenými metodami detekce DNA polymerázovou řetězovou reakcí (PCR).

Pro průkaz DNA *Toxoplasma gondii* metodou PCR byly vybrány dva geny: *B1* a *TGR 1E*. Protilátky byly detekovány KFR a EIA testy. PCR bylo vyšetřeno 441 vzorků (pozitivní v 5,2%) od 347 osob (pozitivní 6,0%). V souboru 120 gravidních žen byla zjištěna pozitivní detekce *T. gondii* v 8,3%, současně byly ve 100% prokázány imunoglobuliny IgG a ve více než 50% i protilátky ostatních tříd. Shoda výsledků potvrdila specificitu PCR pro průkaz *T. gondii*. PCR metoda je významná především pro rizikové kategorie osob: plod gravidní ženy, pacienti s imunosupresí, suspektní kongenitální toxoplazmóza, atypický průběh toxoplazmózy.

Rozlišení invazivní *E. histolytica* a neinvazivní *E. dispar* metodou PCR: DNA pro PCR reakci byla izolována z jaterního abscesu pacienta s extraintestinální amebózou, DNA nepatogenní *E. dispar* ze stolice osoby dlouhodobě vylučující cysty. PCR průkaz DNA a rozlišení améb byl optimalizován jako nested PCR. Primery: vnější společné (E1, E2), vnitřní specifické (Eh-L, Eh-R pro *E. histolytica* a Ed-L, Ed-R pro *E. dispar*). Vyšetřili jsme 11 vzorků cyst od 7 osob. DNA *E. dispar* byla detekována ve vzorcích stolice ve dvou případech, *E. histolytica* nebyla prokázána. Rozlišení obou améb je významné, neboť umožňuje včasnou léčbu zabraňující invazi améby ze střeva do dalších orgánů (extraintestinální forma).

V ČR se vyskytují tři genospecies patogenních leptospir: *L. interrogans*, *L. kirschneri* a *L. borgpetersenii*. Primery: G1/G2 (společné pro *L. interrogans* a *L. borgpetersenii*) a B64I /B 64II pro *L. kirschneri*. V souboru jsou výsledky PCR vyšetření 166 vzorků od 110 osob. V 7 vzorcích byla prokázána DNA patogenních leptospir. Výsledky PCR byly porovnány se sérologickým vyšetřením (mikroaglutinace-lýza) a doplněny třemi kazuistikami, v nichž je dokumentována nutnost odběru materiálu pro PCR v počátku infekce (rychlá eliminace zbytků leptospir při léčbě ATB) a vývoj protilátkové odpovědi.